

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Açık Bilim Politikası

Amaç

Bu politika belgesinin amacı, araştırmacıların telif haklarını koruyarak bilimsel bilginin, araştırmaların görünürlüğünün, tanınırlığının ve bilim dünyası ile toplumdaki etkisinin artırılacağı bir yapının kurulması, planlanması ve yönetilmesini sağlamaktır.

Kapsam

Açık Bilim Politikası Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi'ndeki, öğrencileri, misafir araştırmacılar dahil tüm akademik personeli, tüm MSKÜ birimlerinde ve/veya MSKÜ ortaklığında birim dışı araştırma yerlerinde araştırma faaliyetlerini üstlenen veya destekleyen kişileri; tümüyle ya da kısmen MSKÜ desteği ile yürütülen araştırmaların verilerini, yayınlarını ve geliştirilen açık eğitim kaynaklarını, bilim ve sanat alanındaki diğer tüm çıktıları kapsamaktadır. Araştırmanın üçüncü kişilerce finanse edildiği durumlarda, erişim hakları, depolama ve saklama ile ilgili hususlar üzerinde taraflarla yapılan herhangi bir anlaşmanın varlığının söz konusu olması halinde bu anlaşma önceliklidir.

Hedef

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, eşitlik, kapsayıcılık ve sürdürülebilirlik ilkeleri ile - doğrudan ya da dolaylı olarak - ürettiği bilimsel bilgiye bariyerler olmaksızın ulaşılabilmesini sağlamak amacıyla; telif ve etik değerleri koruyarak erişilebilir, birlikte çalışılabilir ve yeniden kullanılabilir araştırma verilerinin ve çıktılarının toplanmasını, oluşturulmasını, yayılımını, bilimin ve teknolojinin ilerlemesine destek sağlanmasını hedeflemektedir.

Tanımlar:

Açık Erişim, bilimsel literatürün internet aracılığıyla finansal, yasal ve teknik bariyerler olmaksızın erişilebilir, okunabilir, kaydedilebilir, kopyalanabilir, yazdırılabilir, taranabilir, tam metne bağlantı verilebilir, dizinlenebilir, yazılıma veri olarak aktarılabilir ve her türlü yasal amaç için kullanılabilir olmasıdır.

Açık Bilim, bilimin; yayınların, araştırma verilerinin, laboratuvar notlarının ve diğer araştırma süreçlerinin ücretsiz erişilebildiği, araştırmanın yeniden kullanımı, dağıtımı ve üretilmesine izin veren koşullarla, diğer araştırmacıların birlikte çalışabileceği ve katkıda bulunabileceği şekilde yapılmasıdır.

Açık Eğitim Kaynakları, öğrenme-öğretme sürecinde kullanılan ve eser sahibi tarafından açık lisansla güvence altına alınarak açık ve ücretsiz olarak erişime ve kullanıma açılan her türlü dijital kaynaktır (ders notu, resim, video, çoklu ortam kaynağı, ölçme-değerlendirme maddeleri gibi).

İlke ve Görevler

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi;

- OpenAIRE uyumlu ve FAIR ilkelerini karşılayan altyapı ile ilgili finansmanı sağlamayı taahhüt eder.
- Kurumun akademik arşiv ve diğer araştırma altyapılarının FAIR veri ilkeleri ve Avrupa Açık Bilim Bulutu teknik özellikleriyle ilgili sertifika gerekliliklerine uygunluğu sağlar.
- Üretilen yayınların açıklık ilkesine dayalı olarak ücretsiz bir biçimde erişilebilir olmasını teşvik ve taahhüt etmek için ulusal/uluslararası mevzuat, anlaşmalar, sözleşmeler, etik ilkeler ve fikri mülkiyet haklarını dikkate alır.
- Açık bilgi paylaşımını ve açık bilim uygulamalarını öncelikli değer olarak kabul ederek açık bilim adına gerçekleştirilen çalışmalarını teşvik eder.

- Açık bilim uygulamalarının verimlilik ve etkinliğini izleyerek açık bilim uygulamalarını yeterli seviyeye getirmek için periyodik olarak gerekli çalışmaları yapar.
- Araştırma verilerinin ve araştırmaya dayalı yayınların ulusal ve uluslararası düzeyde yeni iş birliği projelerinde ve çalışmalarında kullanılmasını teşvik eder.
- Araştırma verilerinin, araştırmaya dayalı yayınların, açık ders materyallerinin, bilim ve sanat alanındaki diğer tüm çıktılarının altyapı koşulları da göz önüne alınarak uluslararası standartlara uygun bir biçimde tanımlanması, depolanması, erişilebilir ve paylaşılabilir olmasını sağlar.
- Akademik arşivin içeriğini sistem tarafından sağlanan istatistiklerle izleyerek, politika uyumluluğunu takip eder.
- Araştırmacıların araştırma performanslarını, gelecekteki atama/yükseltme taleplerini ve araştırma destek başvurularını değerlendirirken bu politikaya uygun davranma durumlarını göz önünde bulundurur.
- Akademik personeli ve öğrencileri, amaca uygun ve öğrenme deneyimini iyileştirecek açık eğitim kaynakları kullanmaya, oluşturmaya ve paylaşmaya teşvik eder ve yönlendirir. Oluşturulan açık eğitim kaynakları, Üniversitenin kurumsal açık erişim platformu üzerinden paylaşılır.
- Tüm araştırmacıların açık bilim becerilerinin güçlendirilmesi ve açık bilim konusunda Üniversite politikası çerçevesinde üzerlerine düşenleri yapması amacıyla eğitim ve farkındalığı artırıcı faaliyetleri yürütür.

Araştırmacılar:

- Araştırmacılar ilgili yayıncının açık erişim politikası çerçevesinde; yayımlanmış makale veya makalenin yayımlanmadan önceki hakem kontrolünden geçmiş kopyasının yanı sıra, ilgili yayına ait üst verilerin makine tarafından okunabilir elektronik kopyasını açık arşive koyar.
- Araştırmacılar, birincil materyallerin ve verilerin, net ve doğru bir biçimde tutulmasını, materyaller ve verilerin ne kadar süreyle saklanacağına karar vererek saklanmasını, yönetilmesini ve uygun şekilde imha edilmesinin planlanmasını sağlamakla sorumludur.
- Araştırmacılar, araştırmanın doğrulanabilirliği ve yeni çalışmalarda kullanılabilmesi için araştırma verilerini MSKÜ kurumsal havuzunda ham olarak arşivlemeye teşvik edilir. Diğer uygun havuzlarda arşivlemeleri durumunda ham verilere bir bağlantı oluşturmaları gerekmektedir. Yayıncı kısıtlamaları olması halinde, Açık Erişim olmayan şekilde depolamayı sağlamakla sorumludurlar.
- Araştırmacılar, öğrenme ve öğretme sürecinde açık eğitim kaynaklarını kullanmaya ve kendi eğitim materyallerini (ders notu, resim, video, sunum, ses dosyası gibi) açık lisansla güvence altına alarak AÇIK-MSKÜ platformunda açık eğitim kaynağı olarak paylaşmaya teşvik edilir. Araştırmacılar tarafından kullanılan ve/veya oluşturulan açık eğitim kaynakları, MSKÜ'nün açık eğitim politikası ve ilgili yönerge ve yönetmelikleri ile yasal düzenlemelere uygun ve eğitim-öğretimin niteliğini ve etkinliği artıracak özellikte olmalıdır.

Politikanın Geçerliliği

- MSKÜ Açık Bilim Politikası, Senato tarafından kabul edildiği tarihten itibaren yürürlüğe girer.
- Politika metni gerekli görülen hallerde ve / veya her 2 (iki) yılda bir MSKÜ Açık Bilim Komisyonu tarafından gözden geçirilerek güncellenir.